

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย จัดเป็นเครื่องมือทางการบริหารอย่างหนึ่งสำหรับองค์กรที่จะสะท้อนภาพของการพัฒนา การปฏิบัติงานและการบริหารจัดการองค์กรของผู้บริหาร ภายใต้แนวนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ที่ได้วางไว้ ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18(2) และ (3) และมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 สภามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามได้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ว่าด้วยคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2549 กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการ 1) ติดตามตรวจสอบและประเมินผลงานของมหาวิทยาลัยและของอธิการบดี 2) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลงานของมหาวิทยาลัย 3) เรียกให้หน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ความเห็น คำชี้แจง ข้อมูลหรือเอกสารให้แก่คณะกรรมการตามความจำเป็น 4) รายงานผลการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลงาน พร้อมความเห็นต่อสภามหาวิทยาลัยเป็นประจำอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง 5) เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามความจำเป็น 6) ดำเนินการตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย (ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา, 2547, หน้า 17) โดยมุ่งหวังให้นำผลการประเมินมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานของมหาวิทยาลัยด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารและการจัดการในอนาคต

สำหรับการติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผลงานมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560 ผู้ประเมินมุ่งเน้นประเมินการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และการใช้จ่ายงบประมาณ ตลอดจนผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อนำผลการประเมินที่ได้มาใช้ในการพัฒนางานของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยคณะผู้ประเมินกำหนดวัตถุประสงค์สำหรับการประเมินไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานตาม ประจำปีงบประมาณ 2560
2. เพื่อประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ 2560
3. เพื่อประเมินคุณภาพของนักศึกษา ปีการศึกษา 2560 และคุณภาพของงานวิจัยที่ดำเนินการในปีงบประมาณ 2560
4. เพื่อประเมินความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารมหาวิทยาลัย

ขอบเขตของการประเมิน

ดำเนินการประเมินครอบคลุมผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2560 (ตุลาคม 2559 – กันยายน 2560) และในส่วนของคุณภาพนักศึกษา ประเมินครอบคลุมปีการศึกษา 2560 (สิงหาคม 2560 – กรกฎาคม 2561) โดยมีขอบเขตการประเมินดังนี้

1. การประเมินประสิทธิผลของการดำเนินงานเป็นการประเมินตามแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย (ยุทธศาสตร์ใหม่มหาวิทยาลัยราชภัฏ)

2. การประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน เป็นการประเมินผลการดำเนินงานของแผนงานโครงการ และกิจกรรมมีความสำเร็จตามแผนงานและกิจกรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3. การประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ เป็นการประเมินว่ามีการใช้จ่ายงบประมาณของโครงการได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้และมีการใช้งบประมาณได้จริงตามแผนซึ่งพิจารณาจากร้อยละ 96 ของงบประมาณที่มีการเบิกจ่าย

4. คุณภาพของนักศึกษา เป็นการศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ และระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2561 การลาออกหรือสิ้นสภาพนักศึกษาด้วยเหตุผลต่าง ๆ ระหว่างการศึกษา การไม่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร เกรดเฉลี่ยของนักศึกษา ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

5. คุณภาพงานวิจัย เป็นการศึกษาจำนวนงานวิจัยที่ตีพิมพ์ แหล่งที่ตีพิมพ์ แหล่งทุนวิจัยและจำนวนการอ้างอิงงานวิจัย ปีงบประมาณ 2560

6. ความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน เป็นการศึกษาการรับรู้ของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยที่มีต่อภาพลักษณ์ และการดำเนินงานของผู้บริหารมหาวิทยาลัย

7. หน่วยงานที่รับการประเมิน 12 หน่วยงาน

1. คณะครุศาสตร์ (รวมทั้งโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และศูนย์การศึกษาพิเศษ)

2. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (รวมทั้งศูนย์วิทยาศาสตร์)

3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

4. คณะวิทยาการจัดการ

5. คณะเทคโนโลยีการเกษตรและอาหาร

6. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

7. บัณฑิตวิทยาลัย

8. วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น

9. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

10. สำนักศิลปะและวัฒนธรรม

11. สถาบันวิจัยและพัฒนา
12. สำนักงานอธิการบดี (หน่วยงานระดับกอง 11 หน่วยงาน)
8. ผู้บริหารที่ได้รับการประเมิน จำนวน 13 คน ได้แก่ อธิการบดี, คณบดี 8 คณะ, ผู้อำนวยการสถาบันและสำนัก จำนวน 4 คน
9. แหล่งข้อมูลในการประเมิน ประกอบด้วย
 - 9.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่
 - 9.1.1 ผู้บริหารมหาวิทยาลัย คณะ สถาบัน หรือ สำนัก ในตำแหน่งต่าง ๆ จำนวน 13 ตำแหน่ง ซึ่งได้แก่ อธิการบดี, คณบดี, ผู้อำนวยการสถาบัน และสำนัก
 - 9.1.2 บุคลากรสายวิชาการ ทำการศึกษาจากบุคลากรสายวิชาการ
 - 9.1.3 บุคลากรสายสนับสนุน ทำการศึกษาจากผู้อำนวยการและหัวหน้างานในแต่ละกอง
 - 9.1.4 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและระดับปริญญาตรีภาคปกติและโครงการจัดการศึกษาสำหรับปวงชนเพื่อปริญญา ภาคเสาร์ – อาทิตย์ (กศ.ป.ป.) ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2561
 - 9.2 เอกสารผู้ประเมินอาจใช้เอกสารการประเมินหรือเอกสารอื่นๆ ที่เหมาะสมเช่น
 - 9.2.1 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ 2560
 - 9.2.2 แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน
 - 9.2.3 รายงานประจำปีงบประมาณ 2559/2560
 - 9.2.4 รายงานการติดตามและประเมินผลงานโครงการตามแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560 รอบ 12 เดือน
 - 9.2.5 รายงานสถานภาพนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและระดับปริญญาตรีภาคปกติและโครงการจัดการศึกษาสำหรับปวงชนเพื่อปริญญา ภาคเสาร์ – อาทิตย์ (กศ.ป.ป.) ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2560

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประเมิน หมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบและตัดสินว่านโยบาย แผนงาน โครงการ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ในระดับใด เพื่อช่วยในการเสนอสารสนเทศแก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1. การประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน หมายถึง การประเมินผลการดำเนินงานของ แผนงาน โครงการ และกิจกรรม มีความสำเร็จตามแผนของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

2. การประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน หมายถึง การประเมินแผนงาน โครงการและ กิจกรรมมีการดำเนินงานให้เกิดขึ้นจริง และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีตัวชี้วัดและเกณฑ์ดังนี้

2.1 ตัวชี้วัดด้านเวลา โครงการ/กิจกรรม มีการกำหนดระยะเวลาไว้ในแผนปฏิบัติการ ประจำปีตามไตรมาสทั้ง 4 ไตรมาส และ/หรือมีการขออนุมัติเปลี่ยนแปลงรายการโครงการ/กิจกรรม และงบประมาณประจำปีงบประมาณนั้นๆ ต่ออธิการบดี และทำการประเมินผลว่าได้ดำเนินการเป็นไปตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่

2.2 ตัวชี้วัดด้านต้นทุน (งบประมาณ) โครงการ/กิจกรรมมีการกำหนดงบประมาณไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี และ/หรือมีการขออนุมัติเปลี่ยนแปลงรายการโครงการ/กิจกรรมและ งบประมาณประจำปีงบประมาณนั้นๆ ต่ออธิการบดีและทำการประเมินผลว่าได้มีการเบิกจ่ายหรือใช้ งบประมาณเป็นไปตามร้อยละ 96 ของงบประมาณที่กำหนดหรือไม่

2.3 ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โครงการ/กิจกรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดเชิงปริมาณไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีและมี การขออนุมัติเปลี่ยนแปลงรายการโครงการ/กิจกรรมนั้นๆ ทำการประเมินผลตาม ตัวชี้วัดเชิงปริมาณที่ผู้ขออนุมัติโครงการ กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ หากมีการกำหนดตัวชี้วัดมากกว่า 1 ตัวชี้วัดต้องมีผลการประเมินตัวชี้วัดที่ผ่านในภาพรวมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50

2.4 ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ: โครงการ/กิจกรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดเชิงคุณภาพไว้ใน แผนปฏิบัติการประจำปี และมี การขออนุมัติเปลี่ยนแปลงรายการโครงการ/กิจกรรมนั้นๆทำการ ประเมินผลตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพที่ผู้ขออนุมัติโครงการ กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีให้เป็นไป ตามที่กำหนดไว้ หากมีการกำหนดตัวชี้วัดไว้มากกว่า 1 ตัวชี้วัด ต้องมีผลการ ประเมินตัวชี้วัดที่ผ่านใน ภาพรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

2.5 เกณฑ์การประเมินผลงาน/โครงการ: โครงการจะบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการต้อง ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัด 3 ใน 4 ของเกณฑ์ของตัวชี้วัดระดับ ความสำเร็จจากทั้งหมดหรือร้อยละ 7

3. ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณของโครงการ หมายถึง การประเมินการใช้จ่าย งบประมาณของโครงการตามระยะเวลาที่กำหนดไว้และมีการใช้จ่ายงบประมาณได้จริงตามโครงการ โดยพิจารณาจากตัวชี้วัดด้านเวลาตามไตรมาสที่กำหนดไว้ และตัวชี้วัดด้านงบประมาณ คือมีการเบิกจ่าย ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 96 ของงบประมาณ

4. คุณภาพของนักศึกษา หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและคุณภาพของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา โดยพิจารณาจากผลการเรียนของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา คุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา และตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต และผลงานตีพิมพ์ของนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2560

5. คุณภาพของงานวิจัย หมายถึง คุณลักษณะจำนวนงานวิจัยของอาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุน ในปีงบประมาณ 2560 และกำลังดำเนินการ แหล่งทุนวิจัยและจำนวนเงินทุนที่ได้รับ งานวิจัยของ อาจารย์ที่ตีพิมพ์ในปี พ.ศ. 2560 แหล่งที่ตีพิมพ์เผยแพร่ และจำนวนการอ้างอิง

6. ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารมหาวิทยาลัย หมายถึง การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยต่อการบริหารงานของผู้บริหารตามแผนปฏิบัติการ ราชการปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ของมหาวิทยาลัย คุณลักษณะของผู้บริหาร และการบริหารจัดการ การเงินรายได้

7. คุณลักษณะของผู้บริหาร หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหาร ใน 5 ด้าน ได้แก่

7.1 ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือมากกว่า พยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตน กระตุ้น ชี้นำ ช่วยเหลือ รับผิดชอบ ให้บุคคลอื่น หรือกลุ่มบุคคลอื่น มีความเต็มใจ และกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ โดยมีความสำเร็จของกลุ่ม หรือองค์การเป็นเป้าหมาย

7.2 ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การให้คุณค่าของบุคคล เชื่อมโยงสิ่ง ร้องขอให้เข้ากับภาพลักษณ์ของบุคคล เชื่อมโยงคำร้องขอเข้ากับวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ใช้การตื่นเต้นเร้าใจ ใช้แสดงออกทางการพูด ใช้คำพูดที่เป็นบวก มองโลกในแง่ดี

7.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการคิดอย่างเป็นนามธรรมที่ จะนำไปสู่การแก้ปัญหา การวางแผนในอนาคตและการมองหาความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ๆ

7.4 ความสามารถในการให้คำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการ บริการวิชาการ/การปฏิบัติงานตามภารกิจ หมายถึง กระบวนการให้คำแนะนำแก่บุคคลเกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ หรือ การปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ตามภารกิจ ของหน่วยงาน

7.5 การบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล หมายถึง การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงาน ใด ๆ ตามหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 10 หลัก ได้แก่ 1) หลักประสิทธิภาพ/ค้ำค่า (Efficiency/ Value for money) 2) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) 3) หลักการ ตอบสนอง (Responsiveness) 4) หลักการตรวจสอบได้ / มีภาระรับผิดชอบ (Accountability) 5) หลักเปิดเผยโปร่งใส (Transparency) 6) หลักนิติธรรม (Rule of Law) 7) หลักความเสมอภาค (Equity) 8) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) และมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) 9) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) และ 10) หลักคุณธรรมและจริยธรรม (Morality Ethics)

8. การบริหารจัดการเงินรายได้ หมายถึง การวางแผนการจัดระเบียบและการควบคุมกำกับ กิจกรรมทางการเงิน เช่น การจัดซื้อ และการใช้ประโยชน์จากเงินทุนขององค์กร ซึ่งใช้หลักการ บริหารงานทั่วไปของทรัพยากรทางการเงิน

9. หน่วยงาน หมายถึง คณะ สำนัก สถาบัน ศูนย์ และหน่วยงานที่อยู่ในสังกัดของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่จัดตั้งโดยสภามหาวิทยาลัย และได้รับการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัย

10. ผู้บริหาร หมายถึง อธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดีของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่บริหารงานในปีการศึกษา 2560

11. บุคลากร หมายถึง บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการ สายสนับสนุน และนักศึกษา

11.1 บุคลากรสายวิชาการ หมายถึง ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และอาจารย์ประจำตามสัญญาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่เป็นอาจารย์ผู้สอน และปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2560

11.2 บุคลากรสายสนับสนุน หมายถึง ข้าราชการพลเรือน พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำเจ้าหน้าที่ประจำตามสัญญาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ปฏิบัติงานด้านการบริการและธุรการ ในปีการศึกษา 2560

11.3 นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาภาคปกติและภาค กศ.ป.ป. ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2560